

Enkrat se je k grobu svojiga očeta peljala, tam malikam darovat. Je šla memo neke cérkve, ko ravno v nji pri sv. maši zvonček zapoje. Voznik, bogaboječ kristján, skoči s svojiga sedeža, verže bič (gajžlo) proč, in hiti v cerkev. Zdaj je pričéla Dragomíra takó preklinjati in se groziti de se je v božjo hišo slišalo. Na nagloma strašno zahruši, zemlja se odprè in požre hudodelnico z vozam in konjem, sam voznikov bič ostane na strani. Plaméč ogenj z zadušivnim soparjem se podaja iz prepada, ki se je urno zopet zaklenil. Zemlja se je tresla, in hud vihar se je po deželi valil. Voznik , in drugi ljudje, ki so pri sv. maši bili, kakor tudi vsi česki kristjanje to zaslišati, so Boga hvalili, de jih je take kervoločnice otel.

Andrej Likar.

Kakó Slovenci novo léto praznujejo.

Po celim Slovenskim imajo staro navado tisti večer pred novim letam, kakor pred božičem in pred svetimi tremi kralji po hiši in po celim pohištvu z blagoslovljeno (žegnano) vodo kropiti in pa s kadilam kaditi. Ponavadno kropí hišni gospodar; ako ga ni, gospodinja. V nekterih krajih se pa to pobožno opravilo iz sosebniga spoštovanja nar starjimu človeku pri hiši prepustí. Za lopático ali drugo posodo s kadilam prime večidel tudi odrasšen človek, drugód kakšen pameten otrok, ki modro s kropivcam stopa in kadi. Vsi domači otroci stopajo s posebnim veseljem nadahnjeni za njima. — Vsak bi bil rad nar bliže kropivca. Zdej eden, zdej drugi kadivcu svetuje, kjé de naj bi še pokadil. Malo si ne vmišljuje, čigar svet je obveljal. Vsak kotiček hočejo, de bi se pokadil. — V nekterih krajih kropivec natihamo móli in kropí, v nekterih pa naglás. Drugi za njim. —

Zvečér hodijo tudi takó imenovani kolédniki pred hiše kolédvat, to je pét. V nekterih krajih sami odraseni fantje, v drugih fantje in dekleta, ali pa tudi fantiči in deklice, kakor v Lóki na Krajskim, V pesmih vošijo

srečo. Potém dobé kaj v dar. Dobivajo ne le denár, ampak tudi druge reči: maslo, mast, bel kruh in tako dalje. Dnarje pa imajo se vé de nar raji. V premožnih hišah jih tudi v hišo pokličejo in dobro pogosté. — Okoli Metlike in Zatičine na Dolenskim in gotovo tudi v drugih krajih pa hodijo godci tisti dan pred novim létam namesto srečo vošit, góst. Dobivajo darove kot kolédniki. — Kakor kolédnike, premožnejši ljudje tudi godce včasí v hišo povabijo, de jih pogosté. Godci pa zato marsiktero okroglo vrežejo. Kjer se pa gode, se večidel tudi pléše. Takó tudi tukaj. V Notrajskim pa imajo koledniki tú in tam in scer vsaka tovaršija eniga drósarja seboj. Takó imenujejo moža, ki ga zató seboj imajo, de z ženskimi v tistih hišah pléše, kjer nobeniga takiga možkiga ni. — Predin se pa družina spat spravi, se sveti „róženkranc“ moli.

Sem ter tje denejo ta večér popertník (popertník ali božičník) vdrugič na mizo. Tretjič tisti večér pred sv. 3 kralji. Na svetih 3 kraljev dan ga še le načnejo.

V Metliki pa, kjer je pisavec tega popisa domá, božičník prec na božič načnejo. Za novo léto pa novolétnico, to je velik, pogači podobén hlébec naredijo. Ta hlebec je scer že na svéti večér z božičníkam na mizi stal; ali načné se še le na noviga léta dan. Zató se mu pravi novolétnica.

Komaj nóviga léta zora napóči, se že tudi, kakor po celim svetu navadne vošila sréče začnó. Vender se ta navada na kmetih ne spolnuje takó natanjko kot v mestih. Tukaj vošijo sosebnó otroci staršam, potlej spoštovanim žlahtnikam in učeníkam, posli gospodarjem in gospodinam in sploh podložni svojim predstojníkam srečo. Dosti jih je po velikih mestih, ki za delo celiga léta samo novolétni dan plačilo dobé. Nekteri scer odmerjeno plačilo préd dobé; pa o novim létu še kaj posebej térjajo. Med te se štejejo pismonosci, mestni čuvaji (vahrtarji), brijači in še več drugih. Taki ljudje vošijo tedaj srečo prav za prav le sebi, ne pa tistimu, komur jo vošijo. Koliko velja, de so ohi znajdlí pregovor: Bolje je dati, kakor vzeti. Tode oni pri besédi „dati“ náse pokažejo.

J. Navratil.

Zastavica.

Kakšne stvari živíjo v vodi.

Мокре.

Rozalija Eger, založnica. J. Navratil, vrednik.